ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY NOWINKA W ROKU 2024

Nowinka, kwiecień 2025 r.

1. CEL PRZYGOTOWANIA ANALIZY, PODSTAWA PRAWNA ORAZ REGULACJE PRAWNE Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Mając na uwadze art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2024 r. poz. 399) *g*miny dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w tym:

a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych,

b) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,

c) liczby złożonych deklaracji,

d) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy o której mowa w art. 6 ust. 1, w związku z tym gmina powinna podjąć działania,

e) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,

f) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych odbieranych z terenu gminy i przeznaczonych do składowania,

g) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi .

Analiza ma na celu zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, poniesionych kosztów utrzymania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, a także potrzeb inwestycyjnych z nim związanych. Ma ona również dostarczyć informacji dotyczących liczby mieszkańców, ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy oraz odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy.

Niniejsza analiza ma dostarczyć, więc niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Niniejsza analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowinka od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Opracowując analizę wykorzystano następujące dokumenty:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 399),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587).

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

Akty prawa miejscowego:

- Uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028" ,
- Uchwała Nr XX/186/18 Rady Gminy Nowinka z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości,
- Uchwała Nr XXX/270/22 Rady Gminy Nowinka z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę Nr IX/61/19 Rady Gminy Nowinka z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nowinka,
- Uchwała Nr XXII/185/21 Rady Gminy Nowinka z dnia 26 października 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty,
- Uchwała Nr XXX/269/22 Rady Gminy Nowinka z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę Nr X/76/19 Rady Gminy Nowinka z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY NOWINKA

Gmina Nowinka położona jest w północnej części województwa podlaskiego. Powierzchnia gminy obejmuje obszar ok. 204 km², z czego lasy i jeziora stanowią 60% jej powierzchni. Gmina Nowinka znajduje się w północnej części powiatu augustowskiego i graniczy:

• od strony południowo-zachodniej – z gminą Augustów,

• od strony południowej – z miastem Augustów,

• od strony południowo-wschodniej - z gminą Płaska,

• od strony północno-wschodniej – z gminą Giby,

• od strony północnej – z gminą Suwałki,

• od strony północno-zachodniej – z gminą Raczki.

Wieś oddalona jest o ok. 10 km od Augustowa i o ok. 16 km od Suwałk.

Gminę Nowinkę charakteryzują wysokie walory rekreacyjne i wypoczynkowe, na terenie której znajduję się wiele domków letniskowych i nieruchomości zamieszkiwanych jedynie przez część roku. W okresie letnim liczba mieszkańców mieszkających czasowo na terenie gminy Nowinka znacznie przewyższa liczbę stałych mieszkańców. W związku z powyższym obligatoryjnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostali objęci również mieszkańcy nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno- wypoczynkowe wykorzystywane jedynie przez część roku. Rada Gminy Nowinka nie skorzystała z możliwości przejęcia obowiązku odbioru odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, dlatego właściciele tych nieruchomości w dalszym ciągu mieli obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z uprawnionym podmiotem. Na dzień 31.12.2024 r. w Rejestrze działalności regulowanej figuruje siedem firm, które mogą świadczyć usługę odbioru odpadów.

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2024 roku.

Od stycznia 2024 r. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Nowinka wynosiła 30,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny. W przypadku nie zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny stawka podwyższona wynosiła 60,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość. Zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady w kompostowniku przydomowymi ustalono w wysokości 5,00 zł za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość. Stawka opłaty

za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku wynosiła 224,00 zł rocznie za jeden domek letniskowy lub inną nieruchomość wykorzystywaną na cele rekreacyjno- wypoczynkowe. Ryczałtowa stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny wynosiła 448,00 zł rocznie.

W 2024 roku odpady komunalne zmieszane odbierane były jeden raz w miesiącu, a w okresie lipiec - sierpień dwa razy w miesiącu. Odpady komunalne segregowane odbierane były jeden raz w miesiącu, a w okresie lipiec – sierpień dwa razy w miesiącu. Częstotliwość odbioru odpadów była wystarczająca.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 1587) odpady komunalne – rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:

W okresie 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odbywał się na podstawie zawartej umowy o świadczenie usług z firmą BiomTrans Sp. z o.o. . W celu wywiązania się z ustawowego obowiązku utworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców Gmina Nowinka powierzyła firmie BIOM Sp. z o.o. na prowadzenie gminnego punktu selektywnej zbiórki PSZOK, który jest zlokalizowany jest na działce gminnej o nr 228, położonej przy drodze gminnej z m. Nowinka do m. Gatne Pierwsze w odległości ok. 500 m od drogi wojewódzkiej.

Na terenie Gminy Nowinka nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Gmina Nowinka należy do regionu północnego zgodnie z WPGO 2012-2017. Region obejmuje 34 gminy zamieszkałe przez 278 637 osób (stan na 2014 r.). Z podanej liczby mieszkańców 69 319 zamieszkuje w miastach powyżej 50 tys. mieszkańców, 82 629 w mniejszych miastach, a 126 689 na wsi. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach). Biom Sp. z o.o. z siedzibą w Dolistowie Starym, 19- 124 Jaświły jest operatorem Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce (tzw. RIPOK-

regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych). Od 1 lipca 2015 roku RIPOK jest w pełni eksploatowana. Został zrealizowany podstawowy zakres Projektu „Biebrzański System Gospodarki Odpadami- etap II" dla 17 gmin członkowskich Związku Komunalnego Biebrza oraz dla gmin: Janów i Korycin zgodnie z zawartymi z większością gmin porozumieniami do umowy wykonawczej z dnia 10.10.2011 r. Odebrane odpady komunalne w sposób nieselektywny (zmieszany) przekazywane są do Stacji Przeładunkowej Odpadów w Augustowie. Następuję tam przeładunek odpadów, które to odpady wiezione są do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce. Dostarczone niesegregowane odpady komunalne są poddawane mechaniczno-biologicznemu przetworzeniu w sortowni i kompostowni (tzw. MBP- mechaniczno- biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych). W sortowni następuje odzysk surowców wtórnych oraz odbierana jest frakcja podsitowa, która jest kierowana do kompostowni, w której odpady biodegradowalne i selektywnie zebrane odpady zielone ulegają biologicznemu przetworzeniu. Pozostałości z procesu, tzw. balast kierowany jest na składowisko, a odebrane w sortowni surowce wtórne są przekazywane odpłatnie do recyklerów. Oprócz tego w sortowni odbierane są odpady niebezpieczne i przekazywane do specjalistycznych instalacji. Opłata za zagospodarowanie i unieszkodliwianie zmieszanych i segregowanych odpadów komunalnych jest naliczana w okresach miesięcznych na podstawie rzeczywistej ilości odpadów z terenu całej gminy przekazanych przez lokalnych operatorów do RIPOK.

3. POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI NIEKTÓRYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH, ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH.

Liczba ludności gminy Nowinka na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 2 941 osób (dane ewidencja ludności). Liczba ludności wynikająca ze złożonych deklaracji wynosiła 2 441 zaś liczba nieruchomości (gospodarstw domowych) objętych systemem wynosiła 1 261.

W ramach nowego systemu właściciele nieruchomości z terenu gminy uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła" (bezpośrednio na terenie nieruchomości). Odbiorem odpadów u „ źródła" zostały objęte odpady: szkło, tworzywa sztuczne, papier, odpady ulegające biodegradacji, popiół, odpady zmieszane.

W 2024 roku z terenu Gminy Nowinka łącznie zebrano i odebrano łącznie 749,4600 Mg odpadów komunalnych. Natomiast masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w 2024 r. wyniosła 223,2333 Mg, zaś masa bioodpadów stanowiących odpady komunalne posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła w tonach 245,3220 Mg.

Na podstawie art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:
1) 20% wagowo – za rok 2021;
2) 25% wagowo – za rok 2022;
3) 35% wagowo – za rok 2023;
4) 45% wagowo – za rok 2024;
5) 55% wagowo – za rok 2025;
6) 56% wagowo – za rok 2026;
7) 57% wagowo – za rok 2027;
8) 58% wagowo – za rok 2028;
9) 59% wagowo – za rok 2029;
10) 60% wagowo – za rok 2030;
11) 61% wagowo – za rok 2031;
12) 62% wagowo – za rok 2032;
13) 63% wagowo – za rok 2033;
14) 64% wagowo – za rok 2034;
15) 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok

Gmina Nowinka w 2024 r. osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wynoszący **47,41 %** . Wymagany poziom dla roku 2024, został więc osiągnięty.

4. OPŁATY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2024 ROKU.

W 2024 roku gmina uzyskała dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 833 489,98 zł.

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 958 886,69 zł w tym na:

- wynagrodzenie wraz z pochodnymi pracownika zajmującego się wykonywaniem zapisów ustawy o gospodarce odpadami komunalnymi: tj. koszty podróży, usługi telekomunikacyjne, usługi pocztowe, zakup materiałów i wyposażenia itp.
- wywóz odpadów komunalnych od mieszkańców i prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (BiomTrans, BIOM) oraz zagospodarowanie odpadów (BIOM).

Zaległości z tytułu opłat na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 83 590,62 zł. W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadów komunalnych wysyłane były upomnienia oraz tytuły wykonawcze kierowane do Naczelnika Urzędu Skarbowego.

5. ANALIZA POTRZEB INWESTYCYJNYCH ZWIĄZANYCH GOSPODAROWANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH I PODSUMOWANIE

Zadaniem gmin (art. 3 ust. 2 pkt. 6) jest utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy. W związku z powyższym Rada Gminy Nowinka powierzyła spółce BIOM Sp. z o.o. z siedzibą w Dolistowie Starym zadania Gminy Nowinka w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi polegające na budowie i prowadzeniu Lokalnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowince w ramach projektu pn.: „Biebrzański System Gospodarki Odpadami - etap III - PSZOKI", współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Wobec powyższego w kwietniu 2024 roku zaczął funkcjonować Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowince. **Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)** w Nowince zlokalizowany na działce gminnej o nr 228, położonej przy drodze gminnej z m. Nowinka do m. Gatne Pierwsze w odległości ok. 500 m od drogi wojewódzkiej. Mieszkańcy z terenu gminy Nowinka, którzy złożyli deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Priorytetowym zadaniem na lata następne jest ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalne sortowanie odpadów komunalnych w celu osiągnięcia jeszcze wyższych poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Należy jednak ciągle zwiększać działania informacyjne i edukacyjne o sposobach i celu segregacji odpadów.

Analiza została przygotowana zgodnie z art. 9 tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Do przygotowania dokumentu wykorzystano wszystkie niezbędne dane jakie były w posiadaniu Referatu Urzędu Gminy Nowinka ds. Gospodarki odpadami.

Odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Nowinka zostały zagospodarowane zgodnie z wytycznymi Planu Gospodarki Odpadami dla Woj. Podlaskiego. W analizowanym roku gmina osiągnęła wymagane przepisami ustawy poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.